

3. Περιεχόμενο της πρόσκλησης

3.1 Γενικές προϋποθέσεις ένταξης στο υποέργο

1. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαιούχου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως:

α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

2. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.

α) Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

β) Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευθούν:

αα) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες

ββ) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο αν η σωρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή.

γ) Οι απαλλασσόμενες κρατικές ενισχύσεις δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

3. Κάθε αίτηση ενίσχυσης προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη για ένταξη στο Υποέργο, πέρα των λοιπών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών της παρούσας, θα πρέπει :

α) να αφορά σε επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια σε τομείς δραστηριότητας όπως αυτοί ορίζονται στους ΚΑΔ του παραρτήματος VIII.

β) να αφορά σε δραστηριότητες, ίδρυσης και εκσυγχρονισμού μονάδας, όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης μονάδων υπό τον περιορισμό ότι οι συγχωνεύσεις συνοδεύονται απαραίτητα και από τον εκσυγχρονισμό τους και δεν αφορούν νεοσύστατες επιχειρήσεις.

γ) να αφορά σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου.

δ) να αφορούν σε αρχική επένδυση.

ε) να τηρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση ειδικού άρθρου των κατ' εφαρμογή Κανονισμών, ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση

4. Η παρούσα πρόσκληση εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία η εκτίμηση κινδύνου («διαφανείς ενισχύσεις»), και συγκεκριμένα σε ενισχύσεις που συνίστανται σε επιχορηγήσεις.

5. Για τις ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη σε επιχειρήσεις του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας εφαρμόζονται τα άρθρα 107, 108 και 109 ΣΛΕΕ

6. Σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων που αφορά στα έργα της παρούσας ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

β) Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει), μόνον εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης.

γ) Σε περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων οδηγεί σε υπέρβαση των ορίων κοινοποίησης ή/και εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης, οι προς χορήγηση ενισχύσεις θα προσαρμόζονται ώστε να διασφαλίζεται η μη υπέρβαση των εν λόγω ορίων κοινοποίησης και εντάσεων ενίσχυσης.

δ) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης, για την παρούσα δράση, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η περίπτωση τεχνητής κατάτμησης του.

ε) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης ελέγχονται οι περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή

χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους.

7. Αρχή «Deggendorf». Δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά. Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου

8. Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν Υπόεργο.

9. Όπου απαιτείται οι επενδύσεις του παρόντος συμμορφώνονται με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

10. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας του Καν. 508/2014.

3.2 Φορέας Υλοποίησης Δράσης Ενίσχυσης (ΦΥ)

1. Ως Φορέας Υλοποίησης Υποέργου Ενίσχυσης (ΦΥ) ορίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο οποίος αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση του Υποέργου σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (ν. 4270/2014), διασφαλίζοντας τον αναγκαίο διαχωρισμό αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 3Γ του ΣΔΕ, δηλαδή την προετοιμασία και έκδοση της πρόσκλησης, την ευθύνη για την αξιολόγηση και ένταξη των επενδυτικών σχεδίων, την παρακολούθηση της προόδου τους και την πιστοποίηση και καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους μέχρι την ολοκλήρωσή τους, τον έλεγχο τους και την παρακολούθηση των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

2. Μέχρι ορισμού του ΦΥ χρέη ΦΥ ασκεί η Γενική γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3.3 Στόχος της δράσης

1. Στόχος της δράσης, είναι:

α) Η βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της υδατοκαλλιέργειας.

β) Η υιοθέτηση και η εφαρμογή πρακτικών που περιορίζουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα από την λειτουργία των επιχειρήσεων του τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

γ) Η υιοθέτηση συστημάτων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, διάχυσης γνώσης και πληροφοριών.

δ) Η υποστήριξη νέων για είσοδο σε δραστηριότητες σχετικές με τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

ε) Η βιώσιμη ανάπτυξη και η αποδοτικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

2. Το κάθε επενδυτικό αποδεικνύει ότι εκπληρώνει τουλάχιστον έναν από τους στόχους αυτούς.

3.4 Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της δράσης είναι όλη η ελληνική Επικράτεια.

3.5 Πιστώσεις – Χρηματοδότηση

Η δημόσια ενίσχυση ανέρχεται σε **35.000.000,00 €**, χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2022-2025.

3.6 Κατηγορίες ενισχύσεων

1. Η παρούσα πρόσκληση αφορά στις ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων:

- α) Καινοτομία (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 47)
- β) Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 48)
- γ) Υπηρεσίες διαχείρισης, ανακούφισης και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 49)
- δ) Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου και της δικτύωσης (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 50)
- ε) Μέτρα για την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 56)
- στ) Μέτρα εμπορίας (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 68)
- ζ) Μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 69)

2. Η δράση αφορά στην ενίσχυση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από του τομείς δραστηριότητας των ΚΑΔ του Παραρτήματος ΙΧ.

3.7 Γενικοί όροι χορήγησης των ενισχύσεων

1. Η ενίσχυση δυνάμει της παρούσας περιορίζεται σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας και σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους ΚΑΔ του παραρτήματος .....
2. Για τους σκοπούς της παρούσας, οι επιχειρηματίες που εισέρχονται στον κλάδο για πρώτη φορά, πρέπει να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο / μελέτη σκοπιμότητας που θα περιλαμβάνει αξιολόγηση των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων των προτεινόμενων επενδύσεων.
3. Ενίσχυση βάσει της παρούσας χορηγείται μόνο εφόσον έχει αποδειχθεί σαφώς από ανεξάρτητη έκθεση εμπορίας ότι υφίστανται καλές και βιώσιμες προοπτικές στην αγορά για το προϊόν.
4. Εφόσον οι δράσεις αφορούν επενδύσεις σε εξοπλισμό ή υποδομή που διασφαλίζει τη συμμόρφωση με μελλοντικές απαιτήσεις για το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου ή των ζώων, την υγιεινή ή την καλή μεταχείριση των ζώων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, η στήριξη μπορεί να χορηγείται έως την ημερομηνία κατά την οποία οι απαιτήσεις αυτές καθίστανται υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις.
5. Δεν χορηγείται στήριξη για την εκτροφή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

6. Δεν χορηγείται ενίσχυση για δράσεις υδατοκαλλιέργειας σε προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, εφόσον η αρμόδια αρχή έχει αποφανθεί, βάσει εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ότι η δράση μπορεί να επιφέρει σοβαρή περιβαλλοντική επιβάρυνση η οποία δεν μπορεί να μετριασθεί ικανοποιητικά.

3.8 Επιλέξιμες δαπάνες

1. Ενισχύονται επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού πληρουμένων σε κάθε περίπτωση των προϋποθέσεων του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του Καν. 508/2014. Οι επενδύσεις έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης και πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη.
2. Ο δυνητικός δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν. 508/2014 και του κατά περίπτωση ειδικού άρθρου, ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση.
3. Οι επενδυτικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
4. Οι **επιλέξιμες δαπάνες του Υποέργου «Ενίσχυση υδατοκαλλιεργειών»** ανά κατηγορία ενισχύσεων είναι οι ακόλουθες:

α) Καινοτομία (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 47)

Προκειμένου να τονωθεί η καινοτομία στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, είναι επιλέξιμες επενδύσεις:

- αα) στην ανάπτυξη τεχνικής, επιστημονικής ή οργανωτικής γνώσης σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας, η οποία, συγκεκριμένα, θα περιορίζει την επίπτωση στο περιβάλλον, θα μειώνει την εξάρτηση από ιχθυάλευρα και ιχθυέλαια, θα ενισχύει μια βιώσιμη χρήση των πόρων στην υδατοκαλλιέργεια, θα βελτιώνει την καλή διαβίωση των ζώων ή θα διευκολύνει νέες βιώσιμες καινοτόμους μεθόδους παραγωγής
- ββ) στην ανάπτυξη ή εισαγωγή στην αγορά νέων ειδών υδατοκαλλιέργειας με καλές προοπτικές στην αγορά, νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, ή βελτιωμένων διαδικασιών, νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης
- γγ) στη διερεύνηση της τεχνικής ή οικονομικής σκοπιμότητας των καινοτομιών, των προϊόντων ή των διαδικασιών.
- δδ) Οι δράσεις βάσει του παρόντος άρθρου διεξάγονται από ή σε συνεργασία με δημόσιους ή ιδιωτικούς επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς, αναγνωρισμένους από το κράτος μέλος, οι οποίοι επικυρώνουν τα αποτελέσματα των εν λόγω δράσεων.
- εε) Τα αποτελέσματα των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη υπόκεινται σε κατάλληλη δημοσιότητα από το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 119 του Καν. 508/2014.

β) Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 48)

Προκειμένου να τονωθεί ο τομέας της υδατοκαλλιέργειας είναι επιλέξιμες επενδύσεις σχετικά με:

- αα) παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια

- αα) τη διαφοροποίηση των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και των εκτρεφόμενων ειδών
- ββ) τον εκσυγχρονισμό των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας
- γγ) τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό όσον αφορά την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς εξοπλισμού για την προστασία των εκτροφείων από τους θηρευτές
- δδ) επενδύσεις για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων ή την ενίσχυση των θετικών επιδράσεων στο περιβάλλον και την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων
- εε) επενδύσεις στη βελτίωση της ποιότητας ή στην πρόσθεση αξίας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας
- στστ) την αποκατάσταση υφιστάμενων τεχνητών λιμνών ή λιμνοθαλασσών υδατοκαλλιέργειας μέσω της αφαίρεσης λάσπης ή επενδύσεων που στοχεύουν στην πρόληψη της εναπόθεσης λάσπης
- ζζ) τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας, μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων. Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες συνδέονται με τη βασική δραστηριότητα υδατοκαλλιέργειας της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αλιευτικού τουρισμού, των περιβαλλοντικών υπηρεσιών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας ή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια.
- ηη) Η στήριξη μπορεί να δίνεται για την αύξηση της παραγωγής και/ή τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ή την κατασκευή νέων υπό τον όρο ότι η ανάπτυξη είναι συνεπής προς το πολυετές εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας που αναφέρεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.

γ) Υπηρεσίες διαχείρισης, ανακούφισης και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 49)

Προκειμένου να βελτιωθεί η συνολική απόδοση και ανταγωνιστικότητα των μονάδων υδατοκαλλιέργειας και να περιορισθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους, είναι επιλέξιμες δαπάνες σχετικά με την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών τεχνικού, επιστημονικού, νομικού, περιβαλλοντικού ή οικονομικού χαρακτήρα σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καλύπτουν:

- αα) τις ανάγκες διαχείρισης ώστε να μπορούν οι εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της Ένωσης και τις εθνικές διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και με τις απαιτήσεις του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού
- ββ) την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στην οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ
- γγ) τις ανάγκες διαχείρισης ώστε να μπορούν οι επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας να πληρούν τη νομοθεσία της Ένωσης και την εθνική νομοθεσία όσον αφορά την υγεία και την καλή διαβίωση των υδρόβιων ζώων ή τη νομοθεσία για τη δημόσια υγεία

- δδ) πρότυπα υγείας και ασφαλείας με βάση τη νομοθεσία της Ένωσης και την εθνική νομοθεσία
- εε) στρατηγικές εμπορίας και επιχειρηματικές στρατηγικές.
- στστ) Οι ανωτέρω συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται από επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς καθώς και οντότητες που παρέχουν νομικές ή οικονομικές συμβουλές και διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις όπως αναγνωρίζονται από το κράτος μέλος.
- ζζ) Η στήριξη για συμβουλευτικές υπηρεσίες χορηγείται μόνο σε ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας ή οργανώσεις υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας και ενώσεων οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας.
- ηη) Οι δικαιούχοι δεν λαμβάνουν ενίσχυση πάνω από μία φορά ετησίως για κάθε κατηγορία υπηρεσιών παροχής συμβουλών.

δ) Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου και της δικτύωσης (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 50)

Προκειμένου να ενισχυθεί το ανθρώπινο κεφάλαιο και η δικτύωση στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, είναι επιλέξιμες δαπάνες σχετικά με:

- αα) την επαγγελματική κατάρτιση, τη διά βίου μάθηση, τη διάδοση της επιστημονικής και τεχνικής γνώσης και καινοτόμων πρακτικών, την απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων στην υδατοκαλλιέργεια και με σκοπό τη μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας. Η στήριξη δεν παρέχεται σε μεγάλες επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας, εκτός εάν συμμετέχουν στην ανταλλαγή γνώσεων με ΜΜΕ.
- ββ) τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την προώθηση της επαγγελματικής ασφάλειας
- γγ) τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ή των επαγγελματικών οργανώσεων και άλλων ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των επιστημονικών και τεχνικών φορέων ή εκείνων που προάγουν την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

ε) Μέτρα για την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 56)

Προκειμένου να ενισχυθεί η υγεία και καλή μεταχείριση των ζώων σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόληψη και τη βιοασφάλεια, είναι επιλέξιμες δαπάνες σχετικά με:

- αα) τον έλεγχο και την εξάλειψη των νόσων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας σύμφωνα με την απόφαση 2009/470/ΕΚ του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών δαπανών που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων στο πλαίσιο σχεδίου εξάλειψης
- ββ) την ανάπτυξη γενικών και ανάλογων με το είδος του ζώου βέλτιστων πρακτικών ή κωδίκων δεοντολογίας σχετικά με τη βιοασφάλεια ή τις ανάγκες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων στο πλαίσιο υδατοκαλλιέργειας
- γγ) τις πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη μείωση της εξάρτησης της υδατοκαλλιέργειας από τα κτηνιατρικά φάρμακα
- δδ) τις κτηνιατρικές ή φαρμακευτικές μελέτες και τη διάδοση και ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, σχετικά με κτηνιατρικές νόσους στην υδατοκαλλιέργεια με στόχο

την προώθηση της κατάλληλης χρήσης κτηνιατρικών φαρμάκων. Η ενίσχυση δεν καλύπτει την αγορά κτηνιατρικών φαρμάκων. Τα αποτελέσματα των μελετών αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης υποβολής εκθέσεων και δημοσιότητας από το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 119 του Καν 508/2014.

στ) Μέτρα εμπορίας (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 68)

Επιλέξιμες στο πλαίσιο χρηματοδότησης μέτρων εμπορίας για την υδατοκαλλιέργεια είναι οι ακόλουθες ενέργειες:

- αα) Η αναζήτηση νέων αγορών και η βελτίωση των όρων διάθεσης στην αγορά προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων:
    - i) ειδών με καλές προοπτικές εμπορίας
    - ii) ανεπιθύμητων αλλεργιών που εκφορτώνονται από εμπορικά αποθέματα σύμφωνα με τεχνικά μέτρα, με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 1380/2013 και το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013
    - iii) προϊόντων υδατοκαλλιέργειας που λαμβάνονται μέσω της χρήσης μεθόδων με χαμηλό αντίκτυπο για το περιβάλλον ή προϊόντων βιολογικής υδατοκαλλιέργειας, εντός της έννοιας του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) 834/2007
  - ββ) Η προώθηση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας μέσω της διευκόλυνσης:
    - i) της αίτησης για καταχώριση ενός συγκεκριμένου προϊόντος και της προσαρμογής των ενδιαφερόμενων φορέων στις σχετικές απαιτήσεις συμμόρφωσης και πιστοποίησης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
    - ii) της πιστοποίησης και της προώθησης προϊόντων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων μεταποίησης
    - iii) της παρουσίασης και συσκευασίας προϊόντων
  - γγ) Η συμβολή στη διαφάνεια της παραγωγής και των αγορών και τη διενέργεια ερευνών αγοράς και μελετών σχετικά με την εξάρτηση της Ένωσης από τις εισαγωγές
  - δδ) Η συμβολή στην ιχνηλασιμότητα των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, στην ανάπτυξη οικολογικού σήματος ευρωπαϊκής εμβέλειας για τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013
  - ζζ) Η διοργάνωση εκστρατειών γνωστοποίησης και προώθησης για τα βιώσιμα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνικό επίπεδο, προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά. Εξαιρούνται τα εμπορικά σήματα.
  - ηη) Οι ενέργειες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, μπορούν να περιλαμβάνουν δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- ζ) Μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 69) - ΜΜΕ**

Επιλέξιμες στο πλαίσιο χρηματοδότησης μέτρων μεταποίησης προϊόντων υδατοκαλλιέργειας είναι δαπάνες:

- αα) που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας ή τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας των αποβλήτων
- ββ) που βελτιώνουν την ασφάλεια, την υγιεινή, την υγεία και τις συνθήκες εργασίας

- γγ) που υποστηρίζουν τη μεταποίηση των αλιευμάτων ιχθύων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίας και δεν μπορούν να προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση
- δδ) που έχουν σχέση με τη μεταποίηση υποπροϊόντων που προκύπτουν από τις βασικές δραστηριότητες μεταποίησης
- εε) που οδηγούν στη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, νέων ή βελτιωμένων διαδικασιών, ή νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης.
- στστ) δυνητικοί δικαιούχοι είναι μόνο ΜΜΕ

3.9 Ενδεικτικές επιλέξιμες δαπάνες

1. Αύξηση-εκσυγχρονισμός της παραγωγής, η οποία θα προωθήσει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων και υποδομών για νερό και γη
2. Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η οποία θα υποστηρίξει επενδύσεις σε εξοπλισμό που μειώνει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και αυξάνει την ενεργειακή απόδοση των επίγειων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας
3. Μείωση του κόστους παραγωγής, που θα ενισχύσει τη λειτουργία των οργανωμένων ζωνών υδατοκαλλιέργειας, θα εκπονήσει ένα ειδικό πρόγραμμα για την ενίσχυση των επιχειρήσεων παραγωγής ιχθυοτροφιών και τη μείωση του κόστους αναπαραγωγής / καλλιέργειας / εκμετάλλευσης
4. Ενίσχυση της διαφοροποίησης του τελικού προϊόντος, το οποίο θα εισαγάγει δραστηριότητες και δράσεις για την ανάπτυξη τεχνογνωσίας για την επέκταση της ποικιλίας και την εμφάνιση νέων τελικών προϊόντων
5. Ενίσχυση της προώθησης, η οποία θα ενισχύσει την επωνυμία της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς και την επέκταση της έρευνας αγοράς, και δράσεων προώθησης με στόχο τον εντοπισμό νέων πιθανών αγορών-στόχους
6. Έρευνα και καινοτομία, η οποία θα στοχεύει στη βελτίωση των υφιστάμενων μεθόδων εκτροφής και διαδικασιών παραγωγής, καθώς και στην ανάπτυξη νέων μεθόδων και τεχνολογιών αναπαραγωγής σε νέους τομείς
7. Μεταφορά τεχνογνωσίας, η οποία θα διαμορφώσει στοχευμένες δράσεις και θα αναπτύξει εξειδικευμένες εμπορικές, προωθητικές και επιχειρηματικές στρατηγικές
8. Τράπεζα γενετικού υλικού για απειλούμενα είδη και εμπορικά είδη ψαριών γλυκού νερού, η οποία θα αναπτύξει τεχνολογίες προκειμένου να αποκαταστήσει τους πληθυσμούς σε φυσιολογικά επίπεδα, χρησιμοποιώντας κρυοσυντηρημένο σπέρμα στην τεχνητή αναπαραγωγή

3.10 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αφορούν στις εξής κατηγορίες:

1. Μίσθωση κτηριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους
2. Έργα συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού

3. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της επένδυσης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.)
4. Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης
5. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας
6. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων
7. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.)
8. Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (γραφομηχανές, αριθμομηχανές, έπιπλα κ.λπ.)
9. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους
10. Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος μηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός
11. Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνονται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί
12. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα
13. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα
14. Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης ενίσχυσης
15. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου
16. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του
17. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την Κοινή Οργάνωση Αγορών για την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες
18. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρους αυτού στη νέα θέση
19. Δαπάνες που αφορούν εργασίες υλοποίησης του έργου οι οποίες ξεκίνησαν προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στο παρόν Υποέργο, δεν είναι επιλέξιμες.
20. Μέχρι την καταχώρηση στο πληροφοριακό σύστημα της θετικής αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος τροποποίησης, δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και η καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για τις δαπάνες που αφορούν το σχετικό αίτημα τροποποίησης
21. Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν ήδη εκδοθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ
22. Στις περιπτώσεις του άρθρου 3.8, παράγραφος 4, περιπτώσεις ζ) δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.

23. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για βιοκαύσιμα που υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης και για υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις.